

in.ihned.cz/cr

údajně přišli do země první Židé, byli skutečně vlídně přijati a bylo jim přikázáno bydlet v okolí Újezda," napsal Ctibor Rybář v knize Židovská Praha.

Kronika Václava Hájka z Libočan uvádí, že „v roce 995 v bojích křesťanů s pohany bojovali Židé na straně křesťanů“. A za to prý dostali povolení založit si v Praze městečko – ghetto. Jisté je, že pražská židovská komunita patřila ve středověku i později k nejpočetnějším a nejvýznamnějším v Evropě. Žili tu vedle sebe Židé z Byzance a Balkánu a později přichozí západní, kteří si založili vlastní městečko kolem dnešní Staronové synagogy. A právě prvně jmenovaní – východní Židé – se soustředili v místech kolem Staré školy.

Španělská synagoga je nádherná – zvenku i uvnitř. Má čtvercový půdorys s kupolí nad ústředním prostorem a vnitřní

Klausova synagoga.

výzdoba působí magicky: orientální štukové motivy na stěnách, dokonalá řezbářská práce na dveřích i zábradlí, barevné vitráže... Zdejší expozice popisuje dějiny židovské komunity od dob osvětlení a emancipace (odstartovaly ji reformy císa-

ře Josefa II.) až do desetiletí po druhé světové válce.

O Pinkasově synagoze, dětech a hřbitovu

Další kroky by měly vést do Pinkasovy synagogy v Široké ulici. Původní stavbu založil v roce 1479 rabi Pinkas, o dnešní podobu se v roce 1535 postaral jeho vnuk Aron Mešullam Horovic. Vykopávky odkryly pozoruhodné doklady o životě středověkého ghetta (včetně staré studny a mikve – rituální lázně). Po válce se Pinkasova synagoga stala Památníkem českých a moravských Židů, kteří padli za oběť nacismu. Jména téměř 80 000 zavražděných jsou napsána na zdech synagogy. V prvním patře je k vidění smutná expozice Dětské kresby z Terezína 1942 – 1944.

K Pinkasově synagoze přiléhá Starý židovský hřbitov, vedle Staronové synagogy nejvýznamnější památka pražského Židovského města. Nejstarší náhrobek náležející učenci Avigdorovi Karovi je z roku 1439.

Starý židovský hřbitov sloužil do roku 1787. Na malé ploše se tu těsní na 12 000 náhrobků, ale počet pohřbených je mnohonásobně vyšší (hovoří se až o stovce tisíc těl v několika vrstvách nad sebou). Odpovídá tu rabi Löw i Mordechaj Maisel, dále renesanční historik, matematik a astronom David Gans či rabín a sběratel hebrejských rukopisů a tisků David Oppenheim. Jejich náhrobky jsou pokryty drobnými kamínky. „Přichozí je sem často kladou, aniž by znali původní smysl tohoto počínání. Jde o starý židovský zvyk z doby, kdy Židé ještě bývali kočovníky a své mrtvé pohřbívali tak, že mrtvolu pokryli kameny, aby ji uchránili před dravou zvěří,“ píše se v Rybářově Židovské Praze. →

FOTO: ADELA POLÁKOVÁ

Hodiny na budově židovské radnice.

AKCE

Výstavy v prostorách Vzdělávacího a kulturního centra (Maiselova 15, Praha 1, 3. patro. Tel.: 222 325 172)

● „Židé v boji proti nacismu“ – výstava dokumentující život osobností židovského odboje za 2. světové války. Výstava předchází souhrnné expozici, která bude otevřena v Národním muzeu v r. 2005. Do konce května.

● Židovská Itálie – 1.-Ferrara – výstava fotografií výtvarníka Jaromíra Dvořáka.

● The American Jewish Joint Distribution Committee – výstava k 90. výročí založení jed-

né z nejvýznamnějších židovských dobročinných organizací. 27. května – červen

● Již dnes, ve středu 28. 4. se v 18 hodin koná koncert dua Frejková – Hromek, kteří vystoupí s programem Pintele a jiné jidiš písně. Vstupné 50 Kč.

● Čtvrtek 29. 4. v 18 h se v rámci cyklu Zásady ortodoxního judaismu, zásady konzervativního judaismu a zásady reformy koná přednáška o přístupu k homosexualitě. Vstupné 10 Kč.

Sál je přístupný vždy 20 minut před zahájením programu.

KAM NA JÍDLO

Kdo by chtěl ochutnat pravou židovskou kuchyni, má příležitost v restauraci nejpovolanější. Ve velkém sále v přízemí Židovské radnice totiž pražská židovská obec provozuje košer restauraci Šalom. V nabídce je samozřejmě košer jídlo podložené hečšerem vrchního zemského a pražského rabína Karola Efraima Sidona. Jídelna je košer masová, denně se zde vaří jedno menu (polévka, hlavní chod a ovoce, salát či zákusky), v ceně je i minerální voda. Otevřeno je denně kromě neděle 11.30 – 14 h. Je ale třeba si předem zakoupit stra-

venky. Členové židovské obce si stravenky zakupují v pokladně obce (všední den dospělí 35 Kč a děti 25 Kč, šábess a svátky 60, resp. 45 Kč), ostatní návštěvníci tak mohou učinit v cestovní kanceláři Precious Legacy Tours (Maiselova 16, jen kousek od radnice) a denní menu je výjde na 300 Kč, šabatové 450 Kč. Skupina 20 a více osob si může objednat i večeři.

CK Precious Legacy Tours, Maiselova 16, 110 01 Praha 1, tel.: 223 203 98, 222 311 951. Denně kromě soboty od 9 do 18 hodin.

INZERCE

**Klienti ostatních bank si k nám chodí půjčovat.
Že bychom měli nejhezčí peníze?**

IN-00442/C